

STEM-проектів. *Молодь і ринок: щомісячний науково-педагогічний журнал*. № 6 (226). 2024. С. 128–141.

3. Коляса П. І. Застосування цифрових технологій у процесі підготовки інженерів-педагогів для реалізації міждисциплінарних зв'язків. *Моделі міждисциплінарних та міжгалузевих освітніх та освітньо-наукових програм: виклики, можливості та варіанти впровадження*: зб. матер. II міжнар. конф. (Одеса, 5–6 липня 2021 р.). Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Одеса, 2021. С. 178–181.

4. Корчагіна В.Г. Міждисциплінарний підхід в науково-дослідній роботі студентів. *Розвиток освітньої системи: європейський вектор: матеріали II Міжнародної науково-методичної конференції*. ХНУБА. Харків : ФОП Панов А.М, 2019. С. 72–73.

5. Товканець Г.В., Кирлик В.В. Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх фахівців інженерної галузі. *Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей* за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції (18–19 травня 2023 р., м. Мукачево). Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. С. 153–154

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-427-9-33>

ЄВРОПЕЙСЬКІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ НАУКОВЦІВ

Уваркіна О. В.

*доктор філософських наук, професор
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна*

Курята Я. Е.

*доктор філософії
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна*

Проблема підготовки сучасних наукових кадрів у сфері безпеки та оборони залишається найактуальнішою темою в умовах підвищення обороноздатності України для досягнення всебічної переваги над противником. Стримування російської навали було б неможливим без

новітніх наукових розробок, які обумовлені нагальною потребою виконувати завдання із оборони держави, а також для впровадження якісних змін у професійну та наукову культуру військовослужбовців до стандартів євроатлантичного альянсу. Тому відчутні зміни у тематиці наукових розробок та швидкість їх впровадження стали основним маркером останніх років у роботі над дисертаціями для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які здобувають ступень доктора філософії у технічному науковому напрямку. Серед основних тенденцій можна зазначити посилення євроатлантичної інтеграційної складової, що актуалізує підвищення рівня мовної підготовки, урахування адаптаційних процесів в умовах євростандартизації, розробку найсучасніших, найефективніших засобів для наближення перемоги над ворогом, а також системне формування нової плеяди лідерів-науковців, які «здатні мислити критично та спроможні відповідати на виклики XXI століття» [1, с. 4].

1. Підвищення рівня мовної підготовки. В умовах інтеграційного входження України в європейський простір однією з перспективних тенденцій у питанні підвищення рівня мовної підготовки є запроваджене у 2024 році складання Єдиного вступного іспиту (ЄВІ) з іноземної мови (англійської, німецької, французької або іспанської) як обов'язкова вимога вступу до аспірантури. Володіння іноземною мовою для сучасного науковця вже є необхідною компетентністю для виконання наукового пошуку, для написання наукових публікацій, для комунікації та для перспективного стажування або навчання за кордоном. Особливо слід зазначити, що сьогодні Non-formal education стає мотиваційним щабелем якості освіти у світі та активно розвиває нові підходи, отримання компетентностей, завперш, для праксису. Вільне володіння іноземною мовою надає можливість здобувачам отримати зарубіжний досвід, який зосереджуючись на практичних аспектах, міжнародному та індустріальному партнерствах, системах навчання стає більш адаптованим до потреб сьогодення й об'єктивно актуалізується протистоянням всього демократичного світу агресії РФ та ролі українських науковців у досягненні переваг у п'ятивимірній війні сучасності [2, с. 498].

2. Інтеграція до світового простору. Врахування євростандартів у підготовці нових наукових розробок як сучасна ініціативна тенденція, супроводжується системною адаптацією української науки до вимог світового простору. У складних умовах військового стану українська наука стає більш резильєнтною до викликів сучасності та швидко кумулює в умовах конкурентності. Вплив експоненціальної світової цифровізації інтенційно розширює можливості для впровадження новітніх технологій у всі сфери діяльності людини, але в умовах військового стану все більш зростає необхідність посилення кібердосліджень та підготовці висококваліфікованих кіберфахівців-

науковців. В умовах євроатлантичного вектору політики нашої держави перехід на трансатлантичні стандарти у наукових дослідженнях технічного спрямування вже є основною вимогою до перебудови сектору безпеки і оборони.

3. Формування нової плеяди лідерів-науковців. Відомо, що продуктивна складова науковця стає найефективнішою у колективній роботі. Тому підготовка науковця-лідера, який організує успішне виконання поставлених завдань, залишається актуальним питанням сьогодення. Професійна компетентність науковця, його розумові здібності мають бути основою для формування його морального авторитету у науковому середовищі, який визначається цінностями, етичними принципами та особистісними якостями. Прагнення до постійного вдосконалення, ініціативність, здатність налагодити ефективну комунікацію стають стратегічним фундаментом для формування лідера-науковця та мотивують на досягнення наукових цілей дослідницьким колективом. Особливою сучасною тенденцією у наукових дослідженнях є добросесність і відповідальність за результати пошукових розробок, які без вимогливості до самого себе і рівня організаційної культури неможливо впровадити у сучасну науку і техніку.

Отже, основними сучасними тенденціями наукової діяльності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти сектору безпеки і оборони стають багатоцільові процеси європейської інтеграції, складовими якої є знання іноземної мови, високий рівень вмотивованості до досягнення наукових результатів, впровадження світового наукового досвіду та безумовне оволодіння лідерськими компетентностями, які складаються у модель “Бути. Знати. Діяти”.

Література:

1. Доктрина військового лідерства у Збройних Силах України (ОП 1-296) : затв. начальником Генерального штабу Збройних Сил України 22 січня 2024 року. 45 с.

2. Уваркіна О.В., Шевчук О.С., Горнійчук І.В. Неформальна кіберосвіта: сучасне «вікно можливостей». Modern educational strategies under the influence of the development of the information society and European integration : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2024. P. 491–506.